

STORTINGET

Innst. 435 L

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 49 LS (2022–2023)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Endringer i forbrukerkjøpsloven mv. (gjennomføring av nytt forbrukerkjøpsdirektiv i norsk rett)

Til Stortinget

Sammendrag

Justis- og beredskapsdepartementet foreslår i proposisjonen endringer i forbrukerkjøpsloven og en mindre endring i markedsføringsloven. Forslagene tar i hovedsak sikte på å gjennomføre i norsk rett Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2019/771 om visse aspekter ved avtaler om salg av varer. Dette er et nytt forbrukerkjøpsdirektiv som erstatter forbrukerkjøpsdirektivet fra 1999 (Europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/44/EF).

En viktig forskjell mellom direktivene er at det nye direktivet som utgangspunkt er totalharmonisert, slik at det ikke er adgang til å fastsette regler i nasjonal rett som avviker fra direktivets regler, med mindre direktivet tillater det. Dette innebærer at det på de områder direktivet regulerer, som hovedregel ikke kan gis nasjonale regler som verken gir et lavere eller et høyere forbrukervern enn det direktivet fastsetter.

Direktivet ble vedtatt i EU 20. mai 2019 samtidig med digitalytelsesdirektivet (2019/770), som er gjennomført i norsk rett i lov 17. juni 2022 nr. 56 om levering av digitale ytelser til forbrukere, jf. Prop. 66 LS (2021–2022).

Justis- og beredskapsdepartementet sendte 14. juni 2021 et høringsnotat om gjennomføring av nytt forbrukerkjøpsdirektiv i norsk rett på høring.

For å gjennomføre direktivet foreslås i proposisjonen endringer i flere av bestemmelsene i forbrukerkjøpsloven. Nedenfor omtales de viktigste forslagene til lovendringer.

I § 2 foreslås en endring som innebærer at loven på visse vilkår skal gjelde for digitale ytelser som er knyttet sammen med salgstingen. Dette gjelder der de digitale ytelsene etter kjøpsavtalen skal leveres sammen med tingen og er sammenknyttet med tingen på en slik måte at ytelsene er nødvendige for tingens funksjoner. Eksempler på varer med slike digitale ytelser – i direktivet betegnet som varer med digitale elementer – kan være en treningsklokke eller smart-tv med tilknyttede applikasjoner. Etter forslaget vil forbrukerkjøpsloven dermed også gjelde for de digitale ytelsene.

Digitale ytelser for øvrig (som ikke oppfyller vilkårene i § 2) reguleres etter forslaget ikke av forbrukerkjøpsloven, men det er lagt opp til at disse i stedet vil bli regulert av ovennevnte lov om levering av digitale ytelser til forbrukere (digitalytelsesloven). Det foreslås også en endring i § 2 annet ledd som innebærer at kjøp av fysiske medier som etter avtalen utelukkende brukes til levering av digitalt innhold, reguleres av digitalytelsesloven.

At loven skal omfatte ting med digitale ytelser som nevnt i § 2, medfører at det også foreslås en del tilpasninger i andre bestemmelser i loven, blant annet presiseringer av når tingen anses levert, og når risikoen går over etter §§ 7 og 14.

Videre foreslås visse endringer i §§ 15 og 16 om krav til tingens egenskaper og når tingen har en mangel. Blant annet foreslås nye regler som stiller krav om at for-

brukeren får informasjon om og får levert oppdateringer av ting med digitale ytelser (jf. § 2) som er nødvendige for at tingen fortsetter å være i samsvar med lovens krav.

Forslaget innebærer også at det stilles strengere krav for å kunne fravike lovens krav til tingen sammenliknet med gjeldende lov. Dette krever at forbrukeren ved inngåelsen av avtalen ble spesielt opplyst om at en bestemt egenskap ved tingen ville avvike fra disse kravene, og uttrykkelig og særskilt aksepterte dette avviket, jf. lovforslaget § 15 annet ledd. Som følge av dette foreslås det at § 17 om ting solgt «som den er» oppheves, ettersom bestemmelsen anses å ikke være i samsvar med direktivet. For øvrig foreslås en del andre tilpasninger til direktivet i §§ 15 og 16.

I ny § 17 gis regler om når feil ved tingen som skyldes uriktig installering, anses som en mangel.

I § 18 første ledd er det foreslått enkelte endringer, blant annet om tidspunktet for mangelsbedømmelsen for digitale ytelser (jf. § 2) som skal leveres løpende over en periode.

I presumsjonsregelen i § 18 annet ledd foreslås det at perioden selgeren har bevisbyrden for en mangel, utvides fra seks måneder til to år. Det foreslås også enkelte nye bestemmelser om anvendelsen av presumsjonsregelen for digitale ytelser (jf. § 2) som skal leveres løpende over en periode.

I § 18 a om garantier foreslås en mindre presisering i bestemmelsens fjerde ledd.

Reglene i § 27 om reklamasjon er i hovedsak foreslått videreført, men det er forslag om enkelte mindre endringer i bestemmelsen, blant annet nye særregler om oppdateringer og digitale ytelser som skal leveres løpende over en periode.

Det foreslås noen endringer i bestemmelsene om forbrukerens krav ved mangler.

I bestemmelsene i § 29 om retting og omlevering (avhjelp) foreslås enkelte tilpasninger til direktivet. Proposisjonen inneholder også noen forslag til endringer i § 30 om gjennomføring av avhjelp. På bakgrunn av direktivet foreslås det en endring av bestemmelsen i § 30 tredje ledd om at forbrukeren i visse tilfeller kan kreve å få stilt til rådighet en erstatningsgjenstand i avhjelpsperioden, slik at et tilbud om erstatningsgjenstand skal vektlegges ved avgjørelsen av om vilkårene for avhjelp er oppfylt, se nærmere lovforslaget § 30 første ledd annet punktum. Forslaget er ikke ment å svekke forbrukerens stilling. I bestemmelsens fjerde ledd foreslås en regel som fastsetter at om det viser seg en mangel etter retting eller omlevering, kan forbrukeren avvise ytterligere avhjelp, med mindre det er rimelig at selgeren får et nytt forsøk.

I § 31 foreslås det å oppheve regelen i annet ledd om at prisavslag kan settes lik mangelens betydning for forbrukeren dersom særlige grunner taler for det. En tilsva-

rende regel er i stedet foreslått inntatt i § 33 tredje ledd om erstatning. Dette antas å være bedre tilpasset direktivets regulering.

I fellesreglene om heving og omlevering i §§ 49 til 51 foreslås noen justeringer for å sikre overensstemmelse med direktivet, men forslagene innebærer ikke vesentlige endringer sammenliknet med gjeldende rett.

I tillegg er det foreslått enkelte endringer i § 57 om kontraktsbrudd ved del av tingen, som blant annet også medfører at gjeldende § 58 om forbrukerens hevingsrett når det skal leveres etter hvert, foreslås opphevet. (Deler av det som er regulert i paragrafen, er imidlertid videreført i § 57.)

Endringen i markedsføringsloven går ut på at det i § 23 om garantivilkår tas inn et krav om at slike vilkår skal utleveres til forbrukeren på et varig medium senest ved leveringen av ytelsen.

Når det gjelder økonomiske og administrative konsekvenser, fremgår det av proposisjonen at generelt antas mer enhetlig regler for salg av varer til forbrukere innenfor EØS-området å medføre fordeler for både næringsdrivende (selgere) og forbrukere. For øvrig antas gjennomføringen av direktivet ikke å medføre vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser.

Komiteens merknader

Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åse Kristin Ask Bakke, Ragnhild Male Hartviksen og Torstein Tvedt Solberg, fra Høyre, Turid Kristensen og Tage Pettersen, fra Senterpartiet, Margrethe Haarr og Åslaug Sem-Jacobsen, fra Fremskrittspartiet, Silje Hjemdal, fra Sosialistisk Venstreparti, Kathy Lie, og fra Venstre, lederen Grunde Almeland, viser til at proposisjonens forslag om endringer i forbrukerkjøpsloven og markedsføringsloven gjennomfører det nye forbrukerkjøpsdirektivet i norsk rett.

Komiteen viser til at Stortingets samtykke til godkjenning av nytt direktiv om forbrukerkjøp behandles i Innst. 436 S (2022–2023) om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 70/2021 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU)2019/771.

Komiteen åpnet for skriftlige høringsinnspill til komiteens behandling av proposisjonen. Etter fristens utløp har det kommet inn to skriftlige innspill. Begge uttalelsene støtter i hovedsak de foreslåtte endringene, men påpeker at endringene knyttet til erstatningsgjenstand vil kunne svekke forbrukervernet.

Komiteen viser til at forbrukerkjøpsdirektivet, som gjelder salg av varer, har som formål å bidra til et

velfungerende indre marked og samtidig sikre et høyt forbrukerbeskyttelsesnivå ved å fastsette felles regler om visse krav til kjøpsavtaler mellom selgere og forbrukere.

Komiteen har merket seg at den nasjonale handlefriheten ved gjennomføringen av det nye forbrukerkjøpsdirektivet er mer begrenset enn tidligere, da direktivet i utgangspunktet er totalharmonisert, slik at det verken kan fastsettes strengere eller mildere regler enn det direktivet angir, med mindre noe annet er fastsatt i direktivet. Dessuten fastsetter direktivet at reglene som gjennomfører direktivet i nasjonal rett, som utgangspunkt skal være ufravelige i forbrukerens favør.

Komiteen støtter lovforslaget i proposisjonen.

Komiteen er opptatt av å styrke forbrukermakten og forbrukernes rettsikkerhet og mener at en fremtidsrettet forbrukerpolitikk må ha et gjennomgående og overordnet bærekraftsperspektiv.

Erstatningsgjenstand

Komiteen viser til at forbruker, i henhold til dagens forbrukerkjøpslov, kan ha rett etter nærmere angitte vilkår til å disponere en lånegjenstand i en periode dersom forbrukeren på grunn av selgerens avhjelp er avskåret fra å bruke kjøpsgjenstanden. Komiteen viser til at denne regelen ikke har noen parallell i direktivet og derfor er foreslått fjernet med sin nåværende utforming.

Komiteen fremhever at direktivet ikke stenger for å anse erstatningsgjenstand som et relevant moment i vurderingen av om selgerens avhjelp kan skje uten kostnad, uten vesentlig ulempe for forbrukeren og innen rimelig tid, da det vil ha betydning for hvor lang tid det er rimelig at forbrukeren må klare seg uten kjøpsgjenstanden. Komiteen viser til at det i tillegg presiseres en bestemmelse om at det ved avgjørelsen av avhjelp skal legges vekt på om selgeren for egen regning stiller en erstatningsgjenstand til rådighet for forbrukeren, forutsatt at dette fremstår som rimelig ut fra forbrukerens behov. Komiteen viser til at regjeringen understreker at de mener denne presiseringen tydeliggjør at selgeren vil kunne ha en plikt til å tilby forbrukeren en erstatningsgjenstand, men at forbrukeren bare har rett til erstatningsgjenstand «hvis kravet fremstår som rimelig sett i forhold til forbrukerens behov og den kostnad eller ulempe som selgeren påføres».

Komiteen fremhever også at forbrukeren, både etter gjeldende lov og etter forslaget, i mange tilfeller vil kunne kreve erstatning for utgifter til å leie en erstatningsgjenstand, slik at selgeren vil kunne ha en egeninteresse i å tilby erstatningsgjenstand også av den grunn.

Komiteen er opptatt av at forbrukernes interesser og rett til erstatningsgjenstand er ivaretatt også etter

endringer i forbrukerkjøpsloven. Komiteen viser til departementets vurdering i proposisjonen s. 98:

«Etter det departementet kan se, vil forslaget ut fra dette i praksis innebære at forbrukerens interesser vil være tilsvarende ivaretatt som i dag. Forslaget er dermed ikke ment å svekke forbrukerens stilling.»

Komiteen forutsetter derfor at forbrukernes rett til erstatningsgjenstand er ivaretatt også i ny lov, og ber regjeringen følge nøye med på utviklingen for å sikre at lovendringen ikke viser seg å endre praksis. Komiteen fremhever dette som viktig, både fordi den nye loven ikke skal svekke forbrukervernet, og fordi dette er viktig i et miljø- og bærekraftsperspektiv.

Hevingsoppgjør

Komiteen viser til at direktivets ordlyd som danner grunnlaget for endringene i forbrukerkjøpsloven, synes å pålegge forbrukeren mer omfattende plikter enn etter gjeldende rett, og at regjeringen derfor har inntatt et tillegg i lovforslaget om at forbrukeren skal sørge for at tingen leveres til selgeren. Komiteen viser også til at det er presisert i lovforslaget at selger fortsatt skal bære kostnadene ved tilbakelevering av varen når forbruker hever kjøpet på grunn av en mangel.

Komiteen viser til høringsinnspill fra Forbrukerrådet, som mener det er uklart om forbrukeren gjennom de foreslåtte endringene kan bli pålagt å måtte legge ut for returfrakt som deretter kreves tilbakebetalt fra selgeren. Forbrukerrådet viser til at retur kan være svært kostbart, særlig for større varer som hvitevarer og kjøretøy i ikke-kjørbar stand.

Komiteen støtter Forbrukerrådets vurdering og vil understreke at det ikke er formålet med lovendringen å pålegge forbrukeren økt økonomisk risiko gjennom å bli pålagt å legge ut for returfrakt.

Behov for en forbrukertjenestelov

Komiteen viser til at Norge har verdens beste forbrukervern på mange områder, i tillegg til angrerett for et stort utvalg varer og tjenester. Likevel mangler det i dag en egen vernelov for leie og leasing av bil, leie av tilhenger, verktøy, klær og fritidsutstyr, fritidsbolig og campingplass samt en rekke tjenester som fritidsaktiviteter, kulturtilbud og personlig pleie. Komiteen viser til Forbrukerrådets kartlegging, som bekrefter at grunnleggende forbrukerrettigheter ikke ivaretas i dagens leiemarked.

Komiteen er opptatt av å sikre forbrukervernet også på leiemarkedet. I tillegg er komiteen opptatt av å bidra til mer sirkulærøkonomi og mener en styrking av forbrukervernet på leiemarkedet vil være viktig i den forbindelse. Komiteen mener derfor at det er grunn

til å se på hvordan forbrukerrettighetene innen forbrukerkjøp som i dag er uregulert, kan styrkes.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i forbrukerkjøpsloven mv. (gjennomføring av nytt forbrukerkjøpsdirektiv i norsk rett)

I

I lov 21. juni 2002 nr. 34 om forbrukerkjøp gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

§ 2 *Lovens anvendelse i noen særlige forhold*

Loven gjelder for

- bestilling av ting som skal tilvirkes (tilvirkningskjøp)
- levering av vann
- kjøp av fordringer eller rettigheter
- avtale med et nettselskap om overføring av elektrisk energi
- digitale ytelse som etter kjøpsavtalen skal leveres sammen med en ting, og som er sammenknyttet med tingen på en slik måte at ytelsene er nødvendige for tingens funksjoner. Dette gjelder uavhengig av om de digitale ytelsene skal leveres av selgeren eller en tredjeperson. Er det tvil om levering av de digitale ytelsene omfattes av kjøpsavtalen, legges det til grunn at ytelsene er omfattet av avtalen.

Loven gjelder ikke for

- kjøp av fast eiendom
- avtale om oppføring av bygning eller annet anlegg på fast eiendom
- avtale med en kraftleverandør om levering av elektrisk energi. Kapittel 5 om forsinkelse gjelder likevel ved forsinket oppstart av levering av elektrisk energi
- avtale som pålegger den part som skal levere tingen, også å utføre et arbeid eller annen tjeneste, dersom dette utgjør den overveiende del av hans eller hennes forpliktelser
- avtale om levering av digitale ytelse som ikke er omfattet av første ledd bokstav e
- kjøp av fysiske medier som etter avtalen utelukkende brukes som bærer av digitalt innhold. §§ 6, 7 og 23 gjelder likevel for levering og forbrukerens krav ved forsinket levering av slike fysiske medier.

Med digitale ytelse menes ytelse som nevnt i digitalytelsesloven § 1 annet ledd.

§ 3 første ledd skal lyde:

Loven kan ikke fravikes ved avtale til skade for en forbruker. Første punktum har ikke betydning for gyldigheten av avtaler som inngås etter at forbrukeren har gitt melding om et kontraktsbrudd.

§ 7 skal lyde:

§ 7 *Leveringen*

Levering skjer når tingen overtas av forbrukeren. For ting som i samsvar med § 2 første ledd bokstav e skal leveres sammen med en digital ytelse, kreves det i tillegg at den digitale ytelsen er gjort tilgjengelig for forbrukeren. For ting som etter avtalen skal installeres av eller på vegne av selgeren, kreves det i tillegg at tingen er installert.

§ 14 første og annet ledd skal lyde:

Risikoen går over på forbrukeren når tingen er overtatt av forbrukeren. Hvis overtakelsestidspunktet er kommet og forbrukeren unnlater å overta en ting som er stilt til hans eller hennes rådighet, har forbrukeren likevel risikoen for tap eller skade som skyldes egenskaper ved tingen selv, for eksempel forråtnelse.

Skal forbrukeren hente tingen på et annet sted enn hos selgeren, går risikoen over når overtakelsestidspunktet er kommet og forbrukeren er kjent med at tingen er stilt til hans eller hennes rådighet på leveringsstedet.

§ 15 skal lyde:

§ 15 *Tingens egenskaper*

Tingen skal være i samsvar med de krav til art, mengde, kvalitet, funksjonalitet og andre egenskaper som følger av avtalen. Tingen skal leveres med innpakning og alt tilbehør som følger av avtalen. Det samme gjelder veiledning, herunder veiledning om installasjon, og eventuelle oppdateringer. Tingen skal passe til særlige formål som forbrukeren senest på tidspunktet for avtaleinngåelsen har gjort selgeren kjent med, dersom selgeren har akseptert dette.

Tingen skal også være i samsvar med kravene som følger av tredje og fjerde ledd, med mindre forbrukeren ved inngåelsen av avtalen ble spesielt opplyst om at en bestemt egenskap ved tingen ville avvike fra disse kravene, og uttrykkelig og særskilt aksepterte dette avviket.

Hvis det ikke er avtalt noe annet i samsvar med reglene i annet ledd, skal tingen

- passe for de formål som tilsvarende ting vanligvis brukes til
- svare til den mengde og ha de egenskaper og andre funksjoner, blant annet med hensyn til holdbarhet, funksjonalitet og sikkerhet, som er vanlige for ting av samme type, og som forbrukeren med rimelighet kan forvente ved kjøp av en slik ting
- være av samme kvalitet som og tilsvare beskrivelsen av en prøve eller modell som selgeren har gjort tilgjengelig for forbrukeren før inngåelsen av avtalen

- d. leveres med relevant tilbehør, slik som innpakning, installasjonsveiledning, bruksanvisning eller annen veiledning, som forbrukeren med rimelighet kan forvente å få
- e. være i samsvar med offentligrettslige krav som stilles i lovgivningen eller offentlig vedtak i medhold av lov på den tid kjøpet inngås, hvis ikke forbrukeren har til hensikt å anvende tingen på en slik måte at kravet er uten betydning.

For ting som i samsvar med § 2 første ledd bokstav e skal leveres sammen med en digital ytelse, skal selgeren sikre at forbrukeren får informasjon om og får levert oppdateringer, herunder sikkerhetsoppdateringer, som er nødvendige for at tingen fortsetter å være i samsvar med lovens krav. Gjelder avtalen en enkelt levering av en digital ytelse, gjelder selgerens plikter etter første punktum i den tidsperioden som forbrukeren med rimelighet kan forvente ut fra typen og formålet med tingen og den digitale ytelsen og under hensyn til avtalens omstendigheter og art. Gjelder avtalen en løpende levering av den digitale ytelsen, gjelder selgerens plikter etter første punktum så lenge den digitale ytelsen skal leveres, men likevel i minst to år etter leveringen av tingen.

Selgeren er ikke ansvarlig for mangler som utelukkenes skyldes at forbrukeren innen rimelig tid unnlater å installere oppdateringer som nevnt i fjerde ledd. Dette gjelder likevel bare dersom selgeren har informert forbrukeren om at oppdateringen var tilgjengelig og om følgene av at denne ikke installeres, og den manglende installeringen ikke skyldes feil i installasjonsveiledningen som er levert til forbrukeren.

§ 16 skal lyde:

§ 16 Mangel

Tingen har en mangel dersom

- a. den ikke er i samsvar med ett eller flere av kravene i § 15, med mindre det er avtalt unntak fra kravene i samsvar med § 15 annet ledd
- b. selgeren ved kjøpet har forsømt å opplyse om forhold ved tingen eller dens bruk som han eller hun burde kjenne til, og som forbrukeren hadde grunn til å regne med å få, dersom unnlattelsen kan antas å ha virket inn på kjøpet
- c. den ikke svarer til opplysninger som selgeren i sin markedsføring eller ellers har gitt om tingen eller dens bruk, dersom selgeren ikke viser at opplysningene før kjøpet er rettet på samme eller tilsvarende måte som de ble fremsatt, eller at de ikke kan ha innvirket på kjøpet
- d. bruken av tingen hindres eller begrenses som følge av krenkelse av en tredjepersons rett i tingen, for eksempel eiendomsrett, panterrett eller immaterialrett, om ikke annet er avtalt.

Første ledd bokstav c gjelder tilsvarende for opplysninger noen annen enn selgeren har gitt på tingens inn-

pakning, i annonse eller annen markedsføring på vegne av selgeren eller tidligere salgssledd. Dette gjelder likevel ikke hvis selgeren viser at han eller hun verken kjente til eller med rimelighet kunne ha kjent til opplysningene.

Forbrukeren kan ikke gjøre gjeldende som en mangel noe som har sin årsak i materialer som er levert av forbrukeren. Dette gjelder likevel ikke dersom selgeren på grunn av materialenes uegnethet burde ha frarådet bruken av dem.

§ 17 skal lyde:

§ 17 Mangel som skyldes uriktig installering

Feil ved tingen som skyldes uriktig installering, anses som en mangel dersom

- a. installering er del av kjøpsavtalen og ble utført av selgeren eller under selgerens ansvar, eller
- b. installeringen var ment å utføres av forbrukeren og ble utført av ham eller henne, og den uriktige installeringen skyldes mangler i installasjonsveiledningen som ble levert av selgeren. For ting som i samsvar med § 2 første ledd bokstav e skal leveres sammen med en digital ytelse, gjelder dette også der installasjonsveiledningen ble levert av tilbydereren av den digitale ytelsen.

§ 18 skal lyde:

§ 18 Tidspunktet for mangelsbedømmelsen. Bevisbyrde

Ved bedømmelsen av om tingen har en mangel, skal tidspunktet for leveringen av tingen legges til grunn, selv om mangelen først viser seg senere. For digitale ytelser som skal leveres løpende over en periode, jf. § 2 første ledd bokstav e, skal bedømmelsen skje ut fra tidspunktet eller perioden ytelsene ble eller skulle blitt levert. Det samme gjelder oppdateringer etter § 15 fjerde ledd.

Hvis ikke noe annet bevises, skal en mangel som viser seg innen to år etter leveringen av tingen, formodes å ha eksistert ved leveringen. Gjelder avtalen digitale ytelser som skal leveres løpende, formodes selgeren, med mindre annet bevises, å være ansvarlig for mangler som oppstår eller viser seg innenfor perioden de digitale ytelsene skal leveres, men likevel i minst to år fra leveringen av ytelsene startet. Første og annet punktum gjelder likevel ikke dersom formodningen er uforenlig med varens eller mangelens art.

Selgeren svarer også for en mangel som oppstår senere, dersom den skyldes kontraktsbrudd fra hans eller hennes side.

§ 18 a fjerde ledd skal lyde:

En garanti er rettslig bindende for garantigiveren på de vilkår som er fastsatt i garantierklæringen og i tilknyttet reklame, og den begrenser ikke forbrukerens rettigheter etter loven her, jf. § 3 første ledd. Dersom vilkårene i garantierklæringen er mindre fordelaktige for forbrukeren enn vilkårene som fremgår av tilknyttet reklame, er garantien bindende på de vilkårene som frem-

går av den tilknyttede reklamen. Dette gjelder likevel ikke dersom den tilknyttede reklamen før inngåelsen av avtalen er blitt rettet på samme eller tilsvarende måte som den ble fremsatt.

§ 19 tredje ledd skal lyde:

Dersom selgeren ikke i tide oppfyller sine plikter ellers etter kjøpet, gjelder bestemmelsene om forsinkelse tilsvarende så langt de passer. Forbrukeren kan likevel heve avtalen ved forsinkelse av slike plikter først når forsinkelsen er vesentlig. Partene kan avtale en annen løsning.

§ 26 tredje ledd tredje punktum oppheves.

§ 27 annet ledd skal lyde:

Reklamasjon må senest skje to år etter at tingen ble levert. Dersom tingen eller deler av den ved vanlig bruk er ment å vare vesentlig lenger, er fristen for å reklamere fem år. For oppdateringer og digitale ytelser som etter avtalen skal leveres løpende over en lengre periode, er fristen for å reklamere likevel like lang som denne perioden. Fristene etter første til tredje punktum gjelder ikke der selgeren ved garanti eller annen avtale har påtatt seg ansvar for mangler i lengre tid, eller der det foreligger en mangel etter § 16 første ledd bokstav d.

§ 29 skal lyde:

§ 29 Retting og omlevering (avhjelp)

Forbrukeren kan velge mellom å kreve at selgeren sørger for retting av mangelen eller leverer tilsvarende ting (omlevering). Dette gjelder ikke hvis den valgte befyelsen er umulig å gjennomføre eller vil påføre selgeren uforholdsmessig store kostnader. Ved avgjørelsen av om kostnadene er uforholdsmessige, skal det blant annet legges vekt på verdien av en mangelfri ting, mangelens betydning og om den andre befyelsen kan gjennomføres uten vesentlig ulempe for forbrukeren.

Hvis både retting og omlevering er umulig å gjennomføre eller vil påføre selgeren uforholdsmessig store kostnader, kan selgeren avvise å avhjelpe mangelen. Ved avgjørelsen av om kostnadene er uforholdsmessige, skal det blant annet legges vekt på verdien av en mangelfri ting og mangelens betydning.

Selv om forbrukeren verken krever retting eller omlevering etter loven, kan selgeren tilby retting eller omlevering. Dersom selgeren sørger for slik retting eller omlevering i samsvar med loven, kan forbrukeren ikke kreve prisavslag eller heving. Forbrukeren kan likevel umiddelbart kreve prisavslag eller heving hvis mangelen etter sin art er så alvorlig at det ikke er rimelig å forvente at forbrukeren skal godta et tilbud om avhjelp.

§ 30 skal lyde:

§ 30 Gjennomføring av avhjelp

Avhjelp skal skje uten kostnad, uten vesentlig ulempe for forbrukeren og innen rimelig tid etter at forbrukeren har reklamert over mangelen. Ved avgjørelsen av om avhjelpen er i samsvar med første punktum, skal det blant annet legges vekt på om selgeren for egen regning stiller en erstatningsgjenstand til rådighet for forbrukeren forutsatt at dette fremstår som rimelig ut fra forbrukerens behov.

Forbrukeren skal ved avhjelp stille tingen til rådighet for selgeren. Ved omlevering skal selgeren for egen regning ta den omleverte tingen tilbake. Frem til omlevering skjer, kan forbrukeren holde tilbake det som er mottatt.

Dersom det er nødvendig for avhjelp, skal selgeren demontere den mangelfulle tingen og installere en rettet eller omlevert ting. Dette gjelder likevel bare dersom tingen er installert i samsvar med sin art og sitt formål før mangelen ble synlig.

Viser det seg en mangel etter retting eller omlevering, kan forbrukeren avvise ytterligere avhjelp, med mindre det er rimelig at selgeren får et nytt forsøk.

Dersom det ikke foreligger en mangel, kan selgeren bare kreve betaling for undersøkelser som har vært nødvendige for å avgjøre om det foreligger en mangel, og betaling for reparasjon av tingen, dersom selgeren har gjort forbrukeren uttrykkelig oppmerksom på at han eller hun selv må dekke slike kostnader.

§ 31 skal lyde:

§ 31 Prisavslag

Dersom mangelen ikke rettes eller tingen omleveres i samsvar med §§ 29 til 30, eller det er klart at dette ikke vil skje, kan forbrukeren kreve et prisavslag slik at forholdet mellom nedsatt og avtalt pris svarer til forholdet mellom tingens verdi i mangelfull og kontraktsmessig stand på leveringstiden.

Forbrukeren kan ikke kreve prisavslag ved salg av brukte ting på auksjon hvor han eller hun har anledning til å være til stede.

§ 32 skal lyde:

§ 32 Heving

I stedet for prisavslag etter § 31 kan forbrukeren heve avtalen, med mindre selgeren beviser at mangelen er uvesentlig.

§ 33 tredje ledd skal lyde:

Erstatning etter første ledd utmåles etter reglene i kapittel 11, men dersom særlige grunner taler for det, kan erstatningen i stedet fastsettes ut fra mangelens betydning for forbrukeren.

§ 49 skal lyde:

§ 49 Virkninger av heving

Når kjøpet heves, faller partenes plikt til å oppfylle kjøpet bort.

Er kjøpet helt eller delvis oppfylt fra noen av sidene, kan det mottatte kreves tilbakeført. En part kan likevel

holde tilbake det som er mottatt, inntil den andre parten gir tilbake det han eller hun har fått. Tilsvarende gjelder når parten har krav på erstatning eller rente, og betryggende sikkerhet ikke blir stilt.

Forbrukeren skal sørge for at tingen leveres til selgeren. Er det forbrukeren som hever kjøpet, bæres kostnader ved tilbakeleveringen av selgeren. Selgeren skal tilbakebetale kjøpesummen når tingen mottas eller forbrukeren har dokumentert at den er sendt.

Hevingen har ingen betydning for avtalevilkår om forretningshemmeligheter, om løsning av tvister eller om partenes rettigheter og plikter som følge av hevingen.

§ 50 nytt tredje ledd skal lyde:

Ved forsinkelse skal selgeren betale renter fra den dagen betalingen ble mottatt.

§ 51 skal lyde:

§ 51 *Tingens tilstand ved heving og omlevering*

Hvis forbrukeren ved heving eller omlevering ikke kan levere tilbake tingen i vesentlig samme stand og mengde som han eller hun mottok den, skal forbrukeren erstatte verdien eller den verdireduksjonen tingen har hatt. Dette gjelder likevel ikke dersom

- a. årsaken til at det er umulig å tilbakelevere tingen i vesentlig samme stand og mengde, er tingens egen beskaffenhet eller annet forhold som ikke beror på forbrukeren
- b. tingen er helt eller delvis gått til grunne eller forringet som følge av en handling som trengs for å undersøke om tingen har en mangel, eller

- c. tingen helt eller delvis er forbrukt eller forandret av forbrukeren under forutsatt bruk *før hevingen eller omleveringen.*

§ 57 skal lyde:

§ 57 *Kontraktsbrudd ved del av tingen*

Omfatter selgerens kontraktsbrudd bare en del av det solgte, gjelder reglene om mangler og forsinkelse i kapittel 5 og 6 for denne delen. Må selgeren etter forholdene antas å ha avsluttet sin levering enda ikke alt er levert, gjelder reglene om mangler.

Hever forbrukeren for en del av det solgte, kan forbrukeren også heve for andre deler som han eller hun ikke med rimelighet kan forventes å beholde.

§ 58 oppheves.

II

I lov 9. januar 2009 nr. 2 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår mv. skal § 23 tredje ledd lyde:

Garantivilkårene skal utleveres til forbrukeren på et varig medium senest ved levering av ytelsen.

III

1. Loven gjelder fra det tidspunktet Kongen bestemmer. De enkelte bestemmelsene i loven kan settes i kraft til ulik tid.
2. Loven gjelder ikke avtaler som er inngått før lovens ikrafttredelse. Departementet kan gi nærmere overgangsregler. I overgangsreglene kan det gjøres unntak fra første punktum.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 23. mai 2023

Grunde Almeland

leder

Margrethe Haarr

ordfører

